

Kadernota 2024

Voorzitter, aanwezigen, mensen op de livestream,

Allereerst dank aan het College en de ambtenaren voor het beantwoorden van onze technische vragen. De Valkenburgse VVD kan akkoord gaan met de voorgestelde kadernota mits enkele kritische vragen die er nog open staan, beantwoord kunnen worden. Zoals elk jaar vragen we dan ook enkel een toelichting op een aantal punten. Het ravijnjaar 2026 komt eraan, we zijn dus extra benieuwd hoe onze financiële positie zich zal ontwikkelen.

Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Graag brengen we onder noemer veiligheid nogmaals de snelheden op verschillende wegen onder de aandacht. Hoe staat het ervoor met de snelheidsbeperkende maatregelen op de welbekende wegen? Graag noem ik hier specifiek even Emmaberg en de Neerhem die we al vaker onder de aandacht hebben gebracht. Hierbij zijn er uiteraard nog veel meer en indien de wethouder hier updates over heeft dan vernemen we die uiteraard ook graag.

Economie & Toerisme

Invoeren forensenbelasting in 2025. Hierbij willen we graag benadrukken dat het in decommissie heel goed is uitgelegd door de desbetreffende ambtenaar. We verzoeken daarom het college om een vinger aan de pols te houden m.b.t. de uitspraak van de Hoge Raad. Voor ons is het duidelijk dat in Valkenburg a/d Geul niet hetzelfde aan de hand is als in Gulpen-Wittem.

Voor wat betreft de verhoging van de toeristenbelasting kunnen we ook duidelijk zijn. De verhoging dient duidelijk ten goede te komen aan de voorzieningen waar een toerist ook gebruik van maakt. Het kan een win-win zijn voor inwoner en toerist als de middelen juist worden ingezet. Een toerist kan namelijk kernen ook leefbaar houden in tijden van seizoen drukte.

Ook geven we graag de complimenten aan de portefeuillehouder betreffende de visie VTE. Ondanks de beperkte capaciteit van zijn departement zijn er toch al flinke stappen gezet en zijn we benieuwd naar de verdere uitvoering.

Verkeer, Volkshuisvesting, en Ruimtelijk Ordening

Omtrent taakstelling openbare ruimte en wegenonderhoud en uitbreiding formatie wegen hebben we enkele vragen en opmerkingen aan de portefeuillehouder. In het begin van dit

jaar is er een motie in Provinciale Staten aangenomen over het mogelijk al dan niet overnemen van de N595 van Wijlre naar Valkenburg. Heeft de portefeuillehouder een update betreffende dit onderzoek en kan hij ons zijn visie geven over de mogelijkheden om de weg over te nemen en welke na- en voordelen dit met zich mee kan brengen? Want deze vraag stellen we uiteraard niet voor niets.

Verschillende wegen binnen onze gemeenten zijn zeer slecht onderhouden en vergen spoedig onderhoud. Ook het vervangen van leidingwerk lijkt eeuwen te duren in verschillende straten van onze gemeente. In de kern Schin op Geul is men al ruim 1 jaar bezig met het vervangen van leidingwerk in een straat met een lengte van circa 350 meter. De portefeuillehouder heeft al eerder aangegeven dat dit komt door een gebrek aan personeel bij de uitvoerder en dat de afstand tussen het huis en de straat verder is dan gebruikelijk. Hier hebben we uiteraard alle begrip voor, maar als we dit tempo hanteren bij alle wegen in onze gemeente dan zijn alle leidingen pas in 2100 vervangen en dan kunnen we weer van voor af aan beginnen.

Dan de sloop van de oude schoollocaties. Iets wat ons ziens een goede zaak is. Eindelijk ruim baan voor woningbouw, 'aan de geng'! Als VVD steken we het niet onder stoelen of banken dat we voor een grondig en stevig grondbeleid zijn waarin we als gemeente, niet zelf gaan bouwen, maar wél stevig sturen.

Bouwen, daar sluit dat grondbeleid goed bij aan. Hoe staat het er eigenlijk voor wat betreft projecten tot aan 2026? Verwacht de portefeuillehouder in iedere kern een project gerealiseerd of op z'n minst door de raad te krijgen? Het is namelijk van groot belang dat dit gebeurt. In Berg is de spreekwoordelijke "sjöp" al de grond in, en in Sibbe-Ijzeren gaat dit hopelijk ook gebeuren, maar hoe staat het ervoor in alle andere kernen? Kan de wethouder ons nog een keer meenemen in hetgeen wij in de komende 1,5 jaar kunnen verwachten? Ook willen we nogmaals benadrukken dat het transformeren van onrendabele hotels naar studio's voor nestverlaters een perfecte manier van inbreiding zou kunnen zijn.

Sport, Cultuur en Recreatie

We zijn groot voorstander van het herstel van de historische mergelmuur/talud aan de Lokerstraat in Sibbe. Zulke mergelmuren zijn van grote landschappelijke waarde en maakt onze omgeving uniek in haar soort. Het is niet alleen fijn voor de eigen inwoners om elementen die eeuwenoud zijn terug te brengen in haar oude staat, maar ook voor de toerist is het goed om te laten zien hoe prachtig onze omgeving is. Dit betreft dan ook onze mergelstijlwanden. Kunnen we niet alle mergelmuurtjes en wanden eens onder de loep nemen?

Van mergel is de sprong dan natuurlijk snel gemaakt naar het groevenbeleid. Een beleid dat voor veel mensen in onze gemeente belangrijk is aangezien veel gangenstelsels onder hun huis lopen. We zijn zeer onder de indruk van de expertise die we in huis hebben op dit gebied, complimenten!

Dan het groenonderhoud. Rond deze tijd van het jaar staan natuurlijk veel planten in bloei en groeien struiken en planten sneller dan het onderhouden kan worden. Toch willen we graag aankaarten dat het groenonderhoud echt ver beneden de maat is. Graag nodig ik de portefeuillehouder uit om eens een rondje door zijn eigen dorp te maken en eens te kijken hoe het er bij hem voor staat. In sommige kernen is een wandeling maken niet mogelijk. Struiken en planten groeien over de stoep heen waardoor mensen genoodzaakt zijn om op de straat te gaan wandelen. Niet wenselijk nee, maar zelfs nog onveilig ook. Zeker als we willen uitstralen dat we een toeristische gemeente zijn waar mensen naar toe komen voor het landschap, is het belangrijk dat ook zulke zaken goed op orde zijn. Het is nu namelijk echt geen gezicht.

De pleinen in onze gemeente gaan we groener maken en opnieuw inrichten. Daarom worden nu in deze nota de uitvoeringskosten gevraagd. Als VVD hebben we al vanaf het begin van deze regeringsperiode gepleit voor het herinrichten van de pleinen in Valkenburg a/d Geul. We zijn groot voorstander en zijn benieuwd hoe de pleinen er uiteindelijk gaan uitzien. Heeft de portefeuillehouder voor ons een definitief ontwerp of zijn de concept tekeningen de definitieve versies geworden? Graag zouden we nog voor de uitvoering van het plan nog een laatste keer de definitieve versie willen inzien hoe de pleinen er nu daadwerkelijk uit komen te zien.

Ook vragen we graag betreffende het openluchttheater naar de stand van zaken van de mogelijke oversteek aldaar. Valt er al een update te geven?

Om van het theater dan maar de oversteek te maken, via de nog te realiseren oversteekplaats naar het centrum van Valkenburg, waar de afgelopen maanden door een samenwerking tussen BIZ en de gemeente de Alltagmensen te zien waren in het centrum. Het was een prachtig evenement waar toeristen, maar ook onze eigen inwoners met volle teugen van hebben genoten. Zou het niet mogelijk zijn om vanuit een 'potje' kunst één of meerdere beelden aan te kopen om in de vrij ruimte te plaatsen? Nogmaals complimenten!

Onderwijs

Wij kijken uit naar het voorstel dat in oktober van dit jaar aan de raad zal worden voorgelegd en spreken de hoop uit dat de kostenstijging tot het minimum beperkt zullen blijven; niet omdat wij niet het beste voor onze kinderen willen maar hoe minder de bouwkosten stijgen hoe mooier het kan worden.

Woningbouw Sibbe-Ijzeren: U zult wel denken, wat heeft woningbouw Sibbe-Ijzeren met onderwijs te maken. Het antwoord hierop is vrij eenvoudig. Het is allemaal met elkaar verbonden. We zijn als VVD erg blij dat het project in Sibbe-Ijzeren er komt en hopen dan ook dat dit bijdraagt aan een leefbare kern Sibbe-Ijzeren met een dorp vol faciliteiten waaronder ook onderwijs.

Sociaal Domein

We kijken uit naar het voorstel dat bij de programmabegroting 2025 komt betreffende wijkaanpak Broekhem-Noord en hopen dat het gebaseerd is op hulp waar nodig, maar zeker ook naar mensen stimuleren en ondersteunen hoe (terug) in hun kracht te komen.

Voor wat betreft het gemeenschapshuizenbeleid is het van belang dat iedere kern een gemeenschapshuis heeft. Ook de kern Valkenburg-Centrum. We zien hierbij graag creativiteit terug in het beleid dat gemaakt wordt. Hiermee doelen we op een mogelijkheid van woningbouw met gemeenschapshuizen. Om een toekomstbestendig gemeenschapshuis te realiseren of te transformeren is een link leggen met woningbouw wellicht een slimme zet.

Wij zijn ontzettend blij met de structurele inzet van de beweegmakelaar. Toen we aan het begin van de pilot stonden waren we wat sceptisch want zou het niet teveel bemoeizucht onzerzijds zijn? Maar nu blijkt gelukkig dat het precies is wat mensen nodig hebben. Wij willen de beweegmakelaar dan ook heel hartelijk bedanken dat hij deze taak met zoveel hart voor de mensen heeft uitgevoerd en zijn erg blij dat hij nog mag blijven.

Volksgesondheid en Milieu

Volgens onze fractie gaat de aanpak van hotspots van de waterproblematiek nog steeds te traag. Bij het zien van de documentaire 'Valkenburg in de Geul' komen weer allerlei gevoelens bij onze inwoners naar boven van de verschrikkelijke ramp die in Limburg heeft plaatsgevonden. Laatst was het weer bijna raak, maar voor het gevoel van veel inwoners gebeurt er veel te weinig. Een voorbeeld hiervan is ook de aanpak van de riolering in Neerhem en op andere plekken. Als er een breder riool zou zijn geweest, zou een stortbui niet de schade hebben aangericht die het nu heeft gedaan. We begrijpen dat een stortbui en de watersnood uiteraard echt twee verschillende zaken zijn, maar toch brengen we het graag onder de aandacht. Ook de communicatie vanuit verschillende organisaties is hierbij nog steeds ondermaats en er zou beter met elkaar afgestemd dienen te worden over wat wel en niet gecommuniceerd wordt.

Dan het punt van de buffer omgeving Berg & Terblijt. Hebben we het dan over de buffer oftewel de "kojl" bij de kerk? Wat zijn hieromtrent nou de gemaakte afspraken? Is er al een toezegging gedaan over de aanpak hiervan? Wat ons betreft is dit niet duidelijk en wij zouden graag uitgelegd zien worden waarom de noodzaak er is om deze buffer aan te pakken. Ons inziens zijn er wel andere hotspots waar veelvuldiger modderstromen zijn en er mogelijk een buffer aangebracht zou kunnen worden. Graag een toelichting van de portefeuillehouder.

Algemeen, bestuur en ondersteuning en overhead

De raadszaal gaat eindelijk aangepakt, dat werd ook tijd, want laten we eerlijk zijn en eens om ons heen kijken. Het is echt oude meuk. Ga naar menig raadszaal bij een buurgemeente en daar zien de raadszalen niet alleen mooier uit, maar dienen ze ook veel meer haar doel.

Als we het dan toch over buurgemeenten hebben, dan benoemen we graag het ravijnjaar 2026. Het ravijn komt steeds dichterbij, op financieel gebied dan. Volgens de portefeuillehouder financiën ziet het er voor Valkenburg a/d Geul nog enigszins goed uit. Na een kleine dip in 2026 gaan we in de jaren erna weer een beetje op vooruit. Echter hebben onze buurgemeenten een niet zo rooskleurige situatie in dit ravijnjaar. Hoe gaat Valkenburg a/d Geul acteren op de slechte situatie van onze burens? Rijken we hen een hand aan en gaan we eindelijk samenwerken om problemen in het Heuvelland aan te pakken? Een wens die we als raad duidelijk hebben uitgesproken: samenwerken!

De tijd van het prediken voor onze eigen parochie is wat ons betreft voorbij. We moeten over onze grenzen heen durven kijken en duidelijk de samenwerking opzoeken op dossiers waar dezelfde opgaves liggen. Alleen zo maken we het ons zelf makkelijker en wordt het Heuvelland nog sterker. Een win-win situatie. We moeten proactiever zijn. Maar het dient wel van beide kanten te komen. Welke gemeenten hebben al positief gereageerd op onze brief om de dialoog aan te gaan?

Om tot het einde van deze eerste termijn van de kadernota 2024 te komen rest ons nog om het college en de ambtenaren te complimenteren. Het was een duidelijke kadernota en onze technische vragen brachten veel verheldering waardoor we vandaag een goed gedegen besluit kunnen maken op de voorliggende nota. We zijn een kleine gemeente en daardoor hebben we ook maar een klein ambtenarenapparaat. Terwijl door de vele evenementen die onze gemeente heeft, de vele toeristen en grote problematieken rondom water en het landelijk gebied we het toch maar weer altijd bolwerken. Desalniettemin een structuurfout die landelijk eens besproken zou moeten worden. Inwonersaantal zou niet de bepalende factor moeten zijn bij de grootte van de organisatie, maar de opgaves waar een gemeente voor staat.

We kijken vol interesse uit naar de beantwoording van ons college.

Tot zover in eerste termijn.